

El comptable de Castellbisbal que no volia cridar l'atenció

Quan em van destinar a Luxemburg no imaginava que hi viuria una història tan estranya.

Jo era un comptable, passablement experimentat, que havia treballat a diferents sectors i que finalment vaig anar a raure a una empresa siderúrgica on em dedicava a fer quadrar els números de producció i vendes. Tenia contactes amb tots els països i els meus idiomes, apresos a l'escola i reforçats en acadèmies a l'acabar les classes, em capacitaven per parlar amb les sucursals i agències de tot el món.

M'havia establert a Castellbisbal, on duia una vida confortable i tranquil·la, sense gaires al·licients. Sortir a passejar el gos, fer les compres al súper, visitar una mica els familiars, algun contacte amb amics de l'escola, de tant en tant anar a fer una volta fins al riu. No era gaire de fer esport ni de trobar-me amb dones. Crec que la gent em descrivia com un bon home solitari. De fet ningú es fixava gaire en mi i ja m'anava bé. Mai m'ha agradat cridar l'atenció.

La globalització i les forces del mercat se'm van creuar pel camí. Les empreses es comparaven entre elles. No es tractava només de fer beneficis -que això sempre ho han buscat les empreses- sinó de fer-ne més que altres empreses del mateix sector. I renovar-se, tot s'havia de renovar, els productes, els mètodes, els directius i els empleats, entre els quals em trobava jo.

Uns experts contractats expressament varen fer una anàlisi i van concloure que la secció de comptabilitat s'havia de suprimir. La majoria dels empleats vam tenir dues possibilitats: anar a l'atur o recol·locar-nos en altres països, en empreses similars amb les que havien signat convenis de col·laboració.

L'atur era una bona opció a curt termini: passar per l'INEM cada setmana, escriure de tant en tant a ofertes de treball que

diffícilment m'acceptarien perquè no respondria al perfil que buscaven, fer algun dels cursos que m'anirien oferint per recapacitar-me, i anar tirant. Però al cap de tres anys això s'acabaria i jo no tenia encara l'edat per acollir-me a una jubilació anticipada. Vaig conclure que em trobaria aviat en una situació que m'obligaria a canviar, cosa que jo intentava evitar. Vaig valorar opcions per anar cap als sectors que pujaven, la informàtica i la comunicació, però no era ni prou espavilat ni prou atrevit per sortir-me'n bé. Calia doncs analitzar els llocs de treball disponibles i triar el que em fos menys desagradable.

Un bon nombre de les feines es trobaven en zones llunyanes i exòtiques. Països pobres, on segurament viuria com un rei amb el meu sou però que m'implicaria una adaptació, és a dir, canviar. I després hi havia la possibilitat d'anar a Luxemburg. Vaig fer un viatge ràpid al Gran Ducat, vaig passejar per la capital -que n'hi diuen la ciutat- i em va semblar que el tarannà predominant, tranquil i somort, s'esqueia amb la meua manera de ser.

Vaig comunicar a l'empresa que sí, que em convenia. El sou era molt bò i incloïa ajudes a la instal·lació. Em van trobar un pis -que n'hi diuen un apartament- en un bloc -que n'hi diuen una residència- on gairebé tothom era gent sense família, com jo. Ningú semblava massa tafaner i això em va acabar de convèncer.

Començava doncs la meua vida al Gran Ducat. Vaig fer el trasllat, deixant els mobles, pels quals tenia poca simpatia, i donant el gos a una protectora fent veure més que sentint que estava entristit per no poder endur-me'l. Tot l'equipatge van ser dues maletes amb la roba. El meu nou pis era moblat, tenia electrodomèstics i vaixela, i fins i tot llibres, cosa que em va permetre de regalar els meus a una associació que es dedicava a donar-los una nova vida.

A Luxemburg tot va anar sobre rodes. Em vaig adaptar bé a la feina, vaig trobar fàcilment on comprar les quatre coses que necessitava i on anar a prendre una cervesa de tant en tant.

No tenia gaires coneguts, com és lògic, però sempre saludava els veïns, els habituals dels llocs que freqüentava i els companys de la feina amb un lleuger moviment del cap, com és habitual en aquest país. Començava a agafar rutines i vivia com a mi m'agradava viure. L'única cosa que m'alterava és que sovint els passants, o algunes persones mentre feia la cua al forn o a la caixa del supermercat, em miraven i somreien, cosa estranya perquè no solen ser gaire afectuosos en aquest país i en tot cas ho són amb qui coneixen i jo acabava d'arribar. Aquest somriure amable me'l dirigien sobretot els policies, quan em creuava amb ells. Algun fins i tot m'havia picat l'ullet, cosa que jo no sabia com interpretar.

Vaig haver d'anar a fer tràmits a l'ajuntament -que n'hi diuen la comuna. Com és habitual a molts llocs oficials, penjat a la paret hi havia el retrat de l'alta representació del país, els Grans Ducs de Nasau. Ella, guapota, vestit de gala i corona. Ell, també atractiu, duia un uniforme militar farcit de medalles i em tenia una forta retirada. El posat era diferent, però les faccions de la cara semblaven calcades. Vaig comprendre que hi estava havent una confusió. La gent que em mirava segurament em prenien pel cap del seu Estat i al somriure mostraven la seva satisfacció en veure que per una estona deixava de costat les obligacions protocolàries per passejar pel carrer o per anar a comprar l'esmorzar. I quan els policies em picaven l'ullet, volien deixar clar que vigilaven i que si calia intervendrien ràpidament. Sense dir res, sense mostres de sorpresa ni escarafalls, tot molt discret, com solen ser aquí.

Podia haver-m'ho imaginat abans perquè companys de la feina m'havien fet ja algun comentari gràcies al respecte, preguntant-me si la família gran ducal i la meua tenien algun parentiu o algun avantpassat comú. Però jo no li havia donat més importància. Ara en copsava la dimensió i m'amoïnava. Per primera vegada la gent es fixava en mi, jo cridava l'atenció. Ho havia evitat tota la vida però en aquest país estava resultant impossible. Durant uns quants dies dormia malament i intentava no posar-me en situacions en què m'arrisqués a rebre aquells somriures que no m'anaven destinats. No sortia de casa i quan ho feia em posava un

barret i, si la temperatura era molt baixa, cosa freqüent, m'embolicava amb la bufanda de manera que se'm veiés la fesomia al menys possible. Vaig pensar en posar-me perruca, deixar-me créixer els cabells, fer servir barba o bigoti postís, però hagués sigut un enrenou pel qual no volia passar.

En una de les poques sortides que feia, mentre passejava pel costat del riu i la mirada se'm perdia en els núvols grisos i esmorteïts, em va passar pel cap la interpretació que em convenia. El que els cridava l'atenció era veure el representant del seu Estat en situacions que no eren les habituals; a mi, el comptable de Castellbisbal, em seguien ignorant. Em vaig treure un bon pes de sobre i vaig acceptar les coses com eren, que és el que sempre he procurat de fer.

L'estranya història no ha acabat encara. Començaren a seguir-me dos homes amb aspecte de funcionaris. No van tardar a abordar-me i molt amablement em preguntaren si podien parlar amb mi d'un assumpte important. Em citaren a palau per proposar-me que jo reemplaqués el gran duc en alguns esdeveniments que se li feien especialment feixucs. Aquesta ha estat la trama d'alguna pel·lícula i relat però penso que si em va passar a mi i és tema de diversos escenaris de ficció, potser succeeix més sovint del que la gent imagina.

Em van oferir una molt bona retribució i vaig acceptar perquè contradir-los suposava més esforç que accedir.

Durant un parell d'anys, de tant en tant els dos homes amb aspecte de funcionaris em contactaven i em donaven els detalls del servei que em proposaven de prestar. Vaig fer de tot: innagurar obres, exposicions i fires, visitar hospitals i escoles, repartir premis, posar medalles, fins i tot recepcionar mandataris estrangers. Rarament havia de parlar i m'ensenyaren a pronunciar correctament, en diferents idiomes, unes frases que podien encaixar en qualsevol situació. De fet, no hi havia gaire cosa a fer, a part de ser present, somriure, inclinar lleugerament el cap, aixecar la mà i moure-la, per saludar, o estrènyer-la a aquells que

l'avançaven cap a mi. Com sempre, procurava fer bé el que em pertocava.

No vaig pas deixar la feina de comptable; en cap moment m'ho van proposar i tampoc ho hagués acceptat. Els horaris eren compatibles i quan no ho eren em proporcionaven un justificant que explicava l'absència per raons mèdiques tot donant-me detalls de la meva suposada malaltia per tal de fer versemblant qualsevol explicació que se'm demanés.

El gran duc semblava satisfet amb l'arranjament. La gran duquesa, que m'acompanyava sovint, un xic menys però ho devia considerar una part de les obligacions del càrrec que li reportava nombrosos beneficis. De tota manera es va instal·lar entre nosaltres una bona entesa. Les poques vegades en que creuàvem algunes paraules, ells m'anomenaven «cher monsieur» i jo em limitava a dir-los «Enric i Maria Teresa». Ni a mi m'havien mai dit «estimat senyor» ni ells estaven habituats al seu nom de pila en assumptes oficials. Era una manera de deixar clar, al menys entre nosaltres, que tot allò que estàvem fent era una pura ficció.

Quan ja m'havia adaptat a combinar les meves dues personalitats, es va creuar una altra força inexorable, però ara no de l'economia sinó de la biologia. La majoria d'homes perdem el cabell quan arribem a la meitat de la nostra vida, però no tots ho fem amb la mateixa intensitat i ritme. Jo em tornava calb molt més ràpidament que l'Enric. Alguns diaris remarcaven que era estrany que alguns dies semblava més calb que d'altres i en feien comentaris que volien ser divertits però que jo trobava simplement poc respectuosos. Em van proposar injerts o perruques però ho vaig declinar. A palau van considerar que no es podia seguir i vam posar punt final a l'arranjament, amb més dol per part de l'Enric que per part meva. Durant un temps vaig seguir enfonsant-me el barret i embolicant-me amb la bufanda per passar desapercebut. Mesos després ja no va caldre, em vaig quedar completament calb, com ara, i la confusió era menys probable.

Ja sense la meva segona ocupació, tornava a una vida en tot molt semblant a la que havia dut a Castellbisbal. Anava a la meva ara única feina i procurava fer-la bé, no passejava el gos ni visitava familiars ja que no tenia ni l'un ni els altres, seguia sense fer esport ni trobar-me amb dones. Fins i tot vaig agafar el costum d'anar a fer una volta fins al riu, tan diferent i tan igual que el Llobregat.

A mesura que passaven els mesos el record del que havia viscut s'anava esmorteint i a vegades em preguntava si realment havia passat o era fruit de la meva imaginació. La llibreta de la caixa d'estalvis amb uns ingressos provinents d'una font inespecificada eren la prova tangible que no havia pas sigut un somni.

Sovint penso en l'Enric i la Maria Teresa amb carinyo perquè sentia que m'apreciaven i perquè em van permetre de conèixer un munt de coses que com a comptable de Castellbisbal no hagués arribat mai a conèixer. Espero que ells guardin també una bona memòria de les meves prestacions. Jo en tinc un record, ells també, però aquesta estranya història molt poca gent la coneix i així romandrà per sempre. No tinc nets a qui explicar batalletes ni persones amb qui m'hagi sincerat. I l'altra part no té cap interès que es conegui l'arranjament.

Per tant, si d'aquí uns anys algú es recorda de mi pensarà simplement en aquell bon home solitari que vivia a Castellbisbal i se'n va anar a Luxemburg. I en res més. Com correspon a algú a qui mai ha agradat de cridar l'atenció.